

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200544
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8422200544.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v sporovej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX C. D. XX, zastúpeného: JUDr. Tibor Bašista, advokát, so sídlom Štefánikova 8, 058 01 Poprad, IČO: 35507128, proti žalovanému: E. F. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX C. D. XX, zastúpenému: JUDr. Michal Barnovský, advokát, so sídlom Námestie generála Štefánika 532/7, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 53287461, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. KK-8C/31/2022-163 zo dňa 23.4.2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol tak, že:

„I. U r č u j e sa, že podielové spoluvlastníctvo A. B., nar. XX.XX.XXXX a E. F. B., nar. XX.XX.XXXX k pozemkom parc. C KN XX/X o výmere 319 m², druh pozemku - orná pôda, parc. C KN č. XX/X o výmere 156 m², druh pozemku - trvalý trávny porast, parc. C KN č. XX/X o výmere 340 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. C KN č. XX/X o výmere 141 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. C KN č. XX/X o výmere 70 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. C KN č. XX/X o výmere 595 m², druh pozemku - trvalý trávny porast, parc. C KN č. XX/X o výmere 775 m², druh pozemku - trvalý trávny porast a nehnuteľnosti - rodinného domu súpisné číslo XX postaveného na parc. C KN č. XX/X k.ú. C. D., obec C. D., zapísané G. H. D., katastrálny odbor na LV č. XX, sa zrušuje.

II. P r i k a z u j e sa spoluvlastnícky podiel žalobcu do vlastníctva žalovaného E. F. B., nar. XX.XX.XXXX, čím sa stane výlučným vlastníkom pozemkov parc. C KN č. XX/X o výmere 319 m², druh pozemku - orná pôda, parc. C KN č. XX/X o výmere 156 m², druh pozemku - trvalý trávny porast, parc. C KN č. XX/X o výmere 340 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. C KN č. XX/X o výmere 141 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. C KN č. XX/X o výmere 70 m², druh pozemku - zastavaná plocha a nádvorie, parc. C KN č. XX/X o výmere 595 m², druh pozemku - trvalý trávny porast, parc. C KN č. XX/X o výmere 775 m², druh pozemku - trvalý trávny porast a nehnuteľnosti - rodinného domu súpisné číslo XX postaveného na parc. C KN č. XX/X k.ú. C. D., obec C. D., zapísané G. H. D., katastrálny odbor na LV č. XX, a to v pomere 1/1 k celku.

III. Z titulu vyporiadania podielového spoluvlastníctva je žalovaný p o v i n n ý vyplatiť žalobcovi sumu 62.000 eur v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, že v prejednávanom prípade neboli tvrdené ani preukázané žiadne také výnimočné mimoriadne okolnosti, pre ktoré by bol dôvod podielové spoluvlastníctvo strán sporu nezrušiť.

3. V prvom rade zaoberal tým, či v danom prípade je za daných skutkových okolností dobré možné rozdelenie vecí, pričom konštatoval, že medzi sporovými stranami nebola spornou otázkou reálnej delby predmetom sporu. Podľa tvrdenia žalovaného by v prípade reálnej delby nevznikli funkčné nehnuteľnosti tak, ako ich plnia v súčasnosti, a preto navrhol vykonanie jeho vyporiadania prikázaním za primeranú náhradu vo výške 62.000,- eur do jeho výlučného vlastníctva. Aj podľa tvrdenia žalobcu je reálna delba dobre možná a navrhol vykonanie jeho vyporiadania prikázaním za primeranú náhradu vo výške 62.000,- eur do jeho výlučného vlastníctva.

4. Následne súd pri rozhodovaní prihliadal na veľkosť podielov sporových strán, pričom rovnako nebola sporná tá skutočnosť, že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké v 1 k celku. Prvoinštančný súd sa zaoberal účelným využitím vecí, pod ktorým je potrebné rozumieť v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka využitie vecí za účelom, na ktorý je vec určená. Konštatoval, že pri prikázaní vecí jednému zo spoluvlastníkov zákon kladie dôraz na to, aby sa prikázaním vecí vytvorili priaznivé podmienky pre nerušené využitie vecí a najmä, aby založením spoluvlastníctva nedochádzalo k vzniku nových sporných situácií. Konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný od roku 2016 spolu so svojou manželkou I. J. B. permanentne býva v rodinnom dome a spolu s príľahlými pozemkami ho aj užívajú, obhospodarujú, majú na predmetných nehnuteľnostiach zriadenú záhradku, chovajú hospodárske zvieratá. Od roku 2006 v dome býva aj ich syn I. B.. Žalovaný s manželkou majú v dome hlásený i prechodný pobyt. Žalobca kritickú nehnuteľnosť navštevuje iba sporadicky, raz za dva týždne v nej trávi víkendy. Prvoinštančný súd prihliadol pri vyporiadovaní na otázku účelného využitia predmetu vyporiadania i na nepriaznivý zdravotný stav žalovaného, ktorý preukazoval lekáorskými správami I. K. D. a I. L. K.. Na základe skutkových okolností dospel k záveru, že účelným bude prikázanie nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovaného.

5. Dospel k záveru, že v prejednávanom spore sú splnené zákonné podmienky pre zrušenie podielového spoluvlastníctva sporových strán a jeho vyporiadanie prikázaním do výlučného vlastníctva žalovaného. Konštatoval, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania prihliadal na správanie žalobcu, hmotnoprávne postavenie podielového spoluvlastníka, ako aj na násilné správanie voči žalovanému a jemu blízkym osobám. Pokiaľ ide o primeranú náhradu, poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR pod sp.zn. 22Cdo/3811/2008 a uviedol, že žalobca predložil nešpecifikovaný znalecký posudok, podľa ktorého všeobecná hodnota má predstavovať hodnotu nehnuteľnosti 124.000,- eur. Túto hodnotu nerozporevala žiadna zo strán, a preto z nej vychádzal i súd prvej inštancie pri určení výšky primeranej náhrady.

6. Pokiaľ išlo o žalobcom tvrdené skutočnosti, že do nehnuteľností investoval sumu približne vo výške 25.000,- eur pri realizácii nadstavby, či iných stavebných úprav a odkazoval na bližšie nešpecifikovaný znalecký posudok, prvoinštančný súd zdôraznil, že žalobca sa podanou žalobou a v petite žaloby domáhal zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva v užšom zmysle, týkajúce sa iba vzťahov vo väzbe na výšku podielov, avšak vyporiadania podielov v širšom zmysle sa nedomáhal. Vyporiadanie v širšom zmysle je možné iba na základe žaloby niektorého zo spoluvlastníkov alebo na základe vzájomnej žaloby, pričom vtedy bude rozhodovať samostatnou žalobou.

7. Okolnosť týkajúca sa toho, že žalobca až po záverečných rečiach navrhol doplnenie dokazovania nešpecifikovanými listinnými dôkazmi, súpisom vykonaných prác, ako aj výsluchom manželky, na tento dôkaz prvoinštančný súd neprihliadal. Poukázal v tejto súvislosti na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany v zmysle § 149 CSP a § 153 ods. 1 CSP, pričom konštatoval, že žalobcovi bolo vyjadrenie k žalobe doručené 7.7.2022 s výzvou, aby sa k nemu vyjadril v rámci repliky v lehote 10 dní, pričom žalobca po uplynutí lehoty na repliku požiadal o predĺženie lehoty do 26.7.2022, následne do

2.8.2022 a súd uznesením zo dňa 10.11.2022 na návrh žalovaného prerušil konanie do právoplatného skončenia konania pred Okresným súdom Kežmarok pod sp.zn. 5C/16/2022.

8. Až dňa 22.11.2024 súd pokračoval v konaní uznesením, ktoré prevzal právny zástupca žalobcu dňa 11.12.2024 a aj napriek tomuto dlhému časovému priestoru žalobca právo na repliku nevyužil a prostriedky procesného útoku neuplatnil. Preto na ne, keďže ich včas a riadne neoznačil ani neprihliadol.

9. O trovách konania rozhodol podľa pomeru úspechu vo veci s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, a keďže žalovaný bol úspešný, bol mu voči neúspešnému žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Odvolanie podal proti II., III. a IV. výroku z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) CSP a § 365 ods. 1 písm. h) CSP, a to na základe tej skutočnosti, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že dôkazy, ktoré boli vykonané pred súdom prvej inštancie boli vyhodnotené absolútne jednostranne a v neprospech žalobcu, pričom poukázal, že pokiaľ súd konštatoval, že nepreukázal, aby pred podaním žaloby sa pokúsil so žalovaným dohodnúť, v konaní uvádzal, že sa so žalovaným snažil ešte v roku 2019 riešiť ich vzájomný spor formou mediácie. Podal žiadosť o riešenie mediácie, pričom mediátorka kontaktovala E. F. B. za účelom vyjadrenia súhlasu s mediáciou, ktorý však s mediáciou nesúhlasil.

11. Následne mal žalovaný a jeho manželka vyvolávať konflikty. Preto skutočnosti uvádzané prvoinštančným súdom v rozhodnutí nie sú správne. Na danej nehnuteľnosti investoval nemalé finančné prostriedky, túto zveľaďoval. Zabezpečoval rekonštrukciu kuchyne, kúpeľne, okien, vykurovacieho systému, elektrickej prípojky. V roku 2017 investoval sumu 23.000,- eur do nadstavby rodinného domu. Žalovaný na tieto náklady neprispel, pričom do roku 2021 uhrádzal aj všetky poplatky spojené s užívaním nehnuteľnosti a od augusta 2021 uhrádza žalovaný po spoločnej dohode so žalobcom iba úhradu za elektrinu. Po celý čas sa snažil o nehnuteľnosť starať, túto zveľaďovať, avšak žalovaný s manželkou neudržiavajú v dome hygienické prostredie, dom zahltili odpadkami, inými hnuťelnými vecami, neudržiavajú v dome poriadok, nestarajú sa o technický stav domu, pričom akékoľvek snahy jeho a manželky o tom, aby sa v dome udržiaval poriadok vyústili do útokov zo strany žalovaného a jeho manželky, keď na nich podávali nezmyselné oznámenia.

12. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza aj z nesprávneho vyhodnotenia skutkového stavu, nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd vo svojom rozhodnutí sa vôbec nezaobrá argumentáciou žalobcu, na základe čoho považuje dané rozhodnutie za arbitrárne a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

13. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, žalobe vyhovel v celom rozsahu a prikázal spoluvlastnícky podiel žalovaného do jeho vlastníctva, ktorý vypláti z titulu náhrady sumu 62.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia žalovanému.

14. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobcu. Poukázal, že nemôže obstať tvrdenie žalobcu o jednostrannom hodnotení dôkazov provinštančného súdu v jeho neprospech, pretože hodnotenie dôkazov realizované zo strany prvoinštančného súdu spĺňa kritéria vymedzené zákonom. Ak žalobca upozorňuje v podanom odvolaní na to, že snažil sa so žalovaným dohodnúť podanou žiadosťou o mediáciu, žalovaný uviedol, že žalobca dané tvrdenie počas súdneho konania vôbec neuvádzal. Aj keby uvádzal, je zrejme, že ak sa snažil o uzatvorenie dohody o úprave vzájomných užívacích práv a povinností, dané možno subsumovať pod dohodu vo vzťahu k užívaniu nehnuteľnosti. Ale však ani daná skutočnosť v žiadnom prípade nepredstavuje dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v zmysle § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tvrdenia žalobcu predložené medičným záznamom predstavujú novotu, na ktorú nie je možné prihliadať.

15. Žalobca počas celého konania podal jediné písomné podanie, a to žalobu. Žiadnym spôsobom nereagoval na vyjadrenia žalovaného a táto pasivita nemôže byť reparovaná v odvolacom konaní. Bol to práve žalovaný, ktorý mal úmysly a snažil sa so žalobcom riešiť vzniknutú situáciu prostredníctvom

žiadosti adresovanej starostovi obce s pozvaním na obecný úrad, doklady ktoré boli pripojené k jeho vyjadreniu, pričom na toto pozvanie žalobca nereagoval a na stretnutie sa nedostavil.

16. Pokiaľ žalobca tvrdí, že žalovaný a jeho manželka mali vyvolávať konflikty, poukázal, že ide opätovne o novoty a takéto tvrdenia žalobcu popiera. Ak by žalobca mal na mysli konflikt zo dňa 22.9.2023, tak práve bola to manželka žalovaného, ktorá sa bránila útokom, pričom v dôsledku zranení musela vyhľadať aj lekárske ošetrenie.

17. Popiera aj tvrdenie žalobcu, že žalovaný spolu s manželkou majú sklad a zhromažďujú v dome odpad, a tým pádom sa nestarajú o nehnuteľnosť. Ide opäť o tvrdenie predostreté prvýkrát až v rámci odvolacieho konania.

18. Fotografie predložené žalobcom, ktoré majú dokumentovať neobývateľný stav, nemôžu obstáť, a to nielen pre to, že boli prvýkrát predložené až na pojednávaní 23.4.2025, ale aj preto, že ide o fotodokumentáciu týkajúcu sa iba malej časti rodinného domu. Preto predmetné fotografie vyhotovené v obydli žalovaného označuje za zásah do práva žalovaného na súkromie a jeho osobnosti. Je to práve žalovaný a jeho členovia rodiny, ktorí sú vystavení konfliktom a útokom zo strany žalobcu a jeho manželky, čo bolo preukázané nielen výsluchom žalovaného, ale aj výsluchom svedkov J. B., B. B. a I. B., na čo prihladal aj súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia v bodoch 53. až 58.

19. Zdravotný stav žalovaného bol preukázaný riadne lekárske správy, a keďže v predmetnom dome spolu s rodinou dlhodobo býva, je faktom, že nemajú dostatok priestoru riadne si uložiť osobné veci a sú uložené tak, ako sú. Za smutné však považuje, že žalobca, ktorý je tiež jeho vlastníkom, takým hrubým spôsobom znižuje kvalitu jeho života namiesto pomoci. Z dôvodu jeho zdravotného stavu, závratov, možných pádov žalovaného je pre žalovaného vhodnejšie bývanie v rodinnom dome ako v bytovom dome v Starej Ľubovni, o čom svedčí aj lekárska správa I. L. K..

20. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu ohľadom jeho investícií do rodinného domu, tieto skutočnosti popiera, nakoľko pôvodne rodinný dom bol jednopodlažný, skladá sa z dvoch izieb a kuchyne. Žalovaný vždy býval v rodičovskom dome a mal aj prácu v okolí C. D.. V roku 1976 sa rozhodol, že rodičovský dom zveľadí a so svojím otcom L. B. začal s realizáciou prístavby. Žalobca v čase realizácie výstavby už býval v K., finančne sa na prístavbe nijako nepodieľal, nechodil aktívne pomáhať so stavbou. Prístavbu domu realizoval žalovaný z veľkej časti svojpomocne. Popri prístavbe k rodinnému domu za domom zrealizoval aj hospodársku budovu. Po smrti otca až do roku 2006 boli všetky poplatky a výdavky v súvislosti s predmetným rodinným domom v C. D. napísané na meno žalovaného a finančne hradené výlučne iba žalovaným. Pokiaľ žalobca vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti vkladal nejaké investície, tieto robil bez súhlasu žalovaného, neinformoval ho o nich. Popiera, aby žalobca do predmetného domu investoval finančné prostriedky vo výške 23.000,- eur, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalovaný dal do pozornosti, že ak žalobca v podanom odvolaní predkladá nové dôkazy, uvádza nové skutočnosti, prečo nové dôkazy nepredkladá aj vo vzťahu k investíciám, ak sám tvrdí, že nimi disponuje a má mať vypracovaný akýsi súpis prác. Tieto investície žalobca nepreukázal, ani ich riadne nekonkretizoval. Predložený neúplný znalecký posudok bez akéhokoľvek podpisu, pečiatky, nemôže obstáť. Žalobca sa vôbec nevyjadril k aplikácii sudcovskej koncentrácie konania zakotvenej v § 153 CSP žiadnym spôsobom, napr. z akého dôvodu nereagoval na písomné podanie žalovaného, prečo uplatnil prostriedky procesného útoku až na pojednávaní 23.4.2025. Preto postup súdu prvej inštancie považuje za súladný so zákonom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co/23/2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/15/2024, na základe čoho uzavrel, že uplatnenie prostriedkov procesného útoku zo strany žalobcu na pojednávaní za situácie, kedy žalobca netvrdil, aby existovali dôvody, ktoré by mu bránili uplatniť ich včas, neboli včasné a súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 153 CSP.

21. V súvislosti s otázkou účelného využitia predmetu vyporiadania súd správne prihladol na nepriaznivý zdravotný stav žalovaného, potvrdený lekárske správy, na násilné správanie voči žalovanému jemu blízkym osobám, čo vyplynulo z výpovedí svedkov a žalobca nepreukázal, aby disponoval finančnými prostriedkami pre úhradu primeranej náhrady žalovanému. Napadnuté rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a na základe vykonaných dôkazov prvoinštančný súd dospel k správny skutkovými zisteniam.

22. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca. Zotrvál na svojich doterajších tvrdeniach.

23. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý rovnako zotrval na svojich doterajších vyjadreniach.

24. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

25. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

26. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie zdôvodnil v rozsahu, ktorý obstojí v konfrontácii s požiadavkami kladenými na kvalitu súdnych rozhodnutí. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie súdu prvej inštancie. Vzhľadom na to, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II.ÚS/78/05, III.ÚS/264/08, IV.ÚS/372/08), pretože prvoinštančné konanie a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a len na doplnenie jeho správnosti dodáva:

27. K námietke o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

28. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

29. Pokiaľ ide o námietky žalobcu týkajúce sa toho, že prvoinštančný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho posúdenia veci, v tejto súvislosti má odvolací súd za to, že z vykonaného dokazovania a z obsahu spisu, je preukázaný skutkový stav, na základe ktorého prvoinštančný súd riadne vykonával predkladané dôkazy a zaoberal sa predmetom sporu. Ten bol jasne definovaný podanou žalobou na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Prvoinštančný súd správne zohľadňoval príslušné ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a stanovený zákonný postup pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Dôvodne, na základe vykonaných dôkazov a vyhodnotenia unesenia dôkazného bremena, dospel k záveru o potrebe zrušiť spoluvlastníctvo týchto účastníkov a predmetnú nehnuteľnosť prikázať do vlastníctva žalovaného s povinnosťou vyplatenia finančnej náhrady žalobcovi.

30. Bezpochyby z dokazovania vyplynulo, že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké v rozsahu 1. Dostatočne boli vykonané aj potrebné zistenia pre účelné využitie veci nehnuteľnosti a vyplynulo, že žalovaný od roku 2016 spolu so svojou manželkou permanentne býva v predmetnej nehnuteľnosti, dom užíva spolu s príslušnými pozemkami, obhospodarujú ich, majú na predmetných nehnuteľnostiach zriadenú záhradku, chovajú hospodárske zvieratá a v dome býva aj ich syn I. B..

31. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, predkladané návrhy účastníkmi a zistenia, že na strane žalovaného pretrváva aj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý bol preukázaný lekáorskými správami, bolo dôvodné pri zohľadnení účelnosti využitia veci dospieť k záveru, že prikázanie do výlučného vlastníctva žalovaného je zákonné a správne.

32. Pokiaľ ide o stanovenú výšku finančného vypořádania z predmetného spoluvlastníctva, toto vypořádanie súd vykonal z dôkazu predloženého samotným žalobcom, a to znaleckým posudkom, ktorým bola stanovená hodnota predmetnej nehnuteľnosti 124.000,- eur. Túto žiadnu zo strán sporu nerozporovala. Preto pri výške podielu bola správne priznaná výška na finančné vyrovnanie žalobcovi v rozsahu 1 spoluvlastníckeho podielu zo 124.000,- eur, teda 62.000,- eur.

33. V súvislosti s námietkami žalobcu v odvolaní, ohľadom vlastných investícií do predmetnej nehnuteľnosti, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 153 CSP a zásadu sudcovskej koncentrácie konania, ktorá znamená, že ak sa procesný úkon strany, ktorý podlieha koncentrácii konania, neuplatní, absencia sa prejaví v tom, že súd na procesný úkon neprihliada. Prvoinštančný súd riadne vo svojom rozhodnutí odôvodnil prečo na tieto prostriedky procesnej obrany neprihliadol tým, že v časovom slede udalostí pred prvoinštančným súdom, minimálne od doručenia žaloby do pokračovania v konaní, teda od 7.7.2022 do 11.12.2024, dôkaz, na ktorý sa žalobca odvolával, v konaní predložený nebol. Tento záver súdu je zákonný a správny.

34. Ustanovenie § 153 CSP je normatívnym vyjadrením princípu zakotveného v Čl. 5 CSP, podľa ktorého môže súd odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prieťahom v konaní, a preto zákonodarca v tomto ustanovení zakotvuje právnu povinnosť a sankciu za jej porušenie (§ 153 ods. 2 a 3 CSP). Strana sporu má totiž procesnú povinnosť predložiť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas. V prípade porušenia tejto povinnosti môže nastupovať sankcia uvedená v tomto ustanovení, prípadne iné právne následky. Táto úprava je lex generalis a neaplikuje sa, ak osobitná právna úprava by poskytovala strane sporu lehotu na vykonanie tohto úkonu. Preto, ak neexistujú osobitné dôvody, platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní, nie je včasné.

35. V tejto súvislosti je treba dať do pozornosti, že predmetom sporu bola žaloba o zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva, pričom nebolo sporné, že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké, pričom bolo v záujme oboch strán predmetné podielové spoluvlastníctvo vypořadať. Prvoinštančný súd v súlade so zákonnou hmotnoprávnou normou postupoval, sledujúc zámer vypořádania podielového spoluvlastníctva a zisťoval, či sú podmienky na reálne rozdelenie nehnuteľnosti alebo nie. Zistil, že v predmetnej nehnuteľnosti býva žalovaný so svojou rodinou. Túto nehnuteľnosť užíva, obhospodaruje, chová hospodárske zvieratá, vykonáva iné činnosti a je k predmetnej nehnuteľnosti viazaný, z čoho aj odvolací súd vychádzal a bolo to rozhodujúcim kritériom, aby predmetná nehnuteľnosť bola prikázaná do vlastníctva žalovaného.

36. Správne je aj finančné vypořádanie vychádzajúce zo znaleckého posudku, ktoré strany nepopierali, a na cene ktorej sa zhodli (keďže neboli námietky voči cene tejto nehnuteľnosti).

37. Odvolací súd (v zhode so súdom prvej inštancie) bol názoru, že v danom prípade išlo o vypořádanie podielového spoluvlastníctva v užšom slova zmysle, a to na základe podanej žaloby, obsahom ktorej nebol takýto nárok, na dôkazy a tvrdenia, ktoré žalobca predkladal po lehote a neboli uplatnené včas ako prostriedky procesného útoku v zmysle § 153 CSP, vzhľadom na hospodárnosť konania, efektívnosť konania, bolo dôvodné na nich neprihliadať.

38. Odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP potvrdil.

39. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP podľa procesného výsledku konania, a keďže v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, súd mu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).